

OJÄMNA INSATSER FÖR JÄMSTÄLLDHETEN

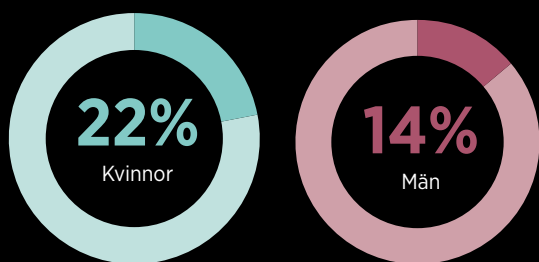
En kortfattad lägesbild över de sex jämställdhetspolitiska målen och styrningen för att nå dit

”Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva samhällsmedborgare och att forma villkoren för beslutsfattandet i samhällets alla sektorer.”

Könsfördelning styrelseordförande i börsnoterade bolag

Utsatthet och oro hos förtroendevalda

Andel av samtliga förtroendevalda kvinnor respektive män år 2022 som undvikit att engagera sig eller uttala sig i en specifik fråga på grund av utsatthet eller oro.

Källa: Brottsförebyggande rådet

Könsfördelning professorer högskolor/universitet

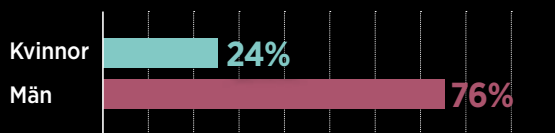
31%

Inom universitet och högskolor är det fortsatt stor mansdominans i den akademiska toppen. År 2021 var drygt 31 procent av alla landets professorer kvinnor.

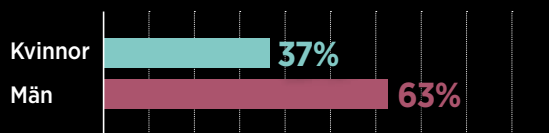
Källa: SCB

Könsfördelning styrelseledamöter i aktiebolag

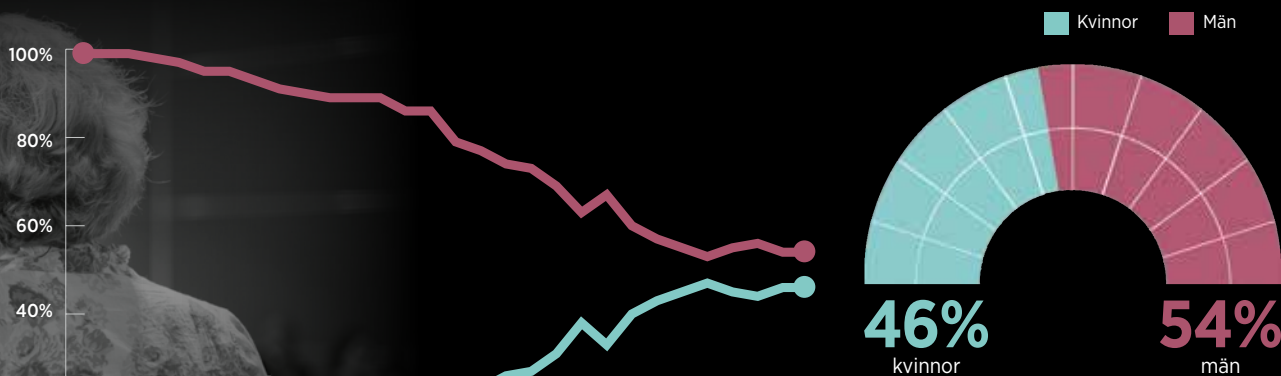
Bland styrelseledamöter i aktiebolag var 76 procent män och 24 procent kvinnor.

Könsfördelning kommunstyrelseordförande

Av landets 290 kommunstyrelseordföranden är 63 procent män och 37 procent är kvinnor.

Figur 1. Riksdagens sammansättning efter val. 1922-2022. Könsfördelning i procent efter kön och år. Källa: SCB

Efter valen 2018 och 2022 var andelen kvinnor i Sveriges riksdag 46 procent. Det motsvarar 161 kvinnliga ledamöter och 188 manliga.

UTVECKLINGEN MOT EN MER JÄMSTÄLLD REPRESENTATION HAR STANNAT AV

Fler män än kvinnor har fortsatt de högsta positionerna inom politik, näringsliv och akademi.

Politiken är könssegregerad

Det är en relativt jämn könsfördelning bland de folkvalda i riksdagen och landets regionfullmäktige. Efter valet 2018 och 2022 var andelen kvinnor i Sveriges riksdag 46 procent. Det motsvarar 161 kvinnliga ledamöter och 188 manliga. I landets 21 regionfullmäktige utgjorde kvinnor 49 procent av de förtroendevalda efter valet 2018 och 2022.¹ I landets kommunfullmäktige har representationen av kvinnor däremot stått relativt still på cirka 40 procent de senaste 25 åren.²

Män är överrepresenterade på flera av de högsta positionerna inom politiken. Kommunstyrelsens ordförande, den högsta politiska posten inom kommunerna, har fortsatt domineras av män. Av de som hade posten som kommunstyrelsens ordförande efter valet 2022 var 37 procent kvinnor och 63 procent män.³ Av alla som har haft regeringens högsta post, statsministerämbetet, har en varit kvinna. Den 30:e november 2021 fick Sverige sin första kvinnliga statsminister, Magdalena Andersson (S). Detta kan jämföras med Norge som fick sin första kvinnliga statsminister år 1981, Finland år 2003, Island år 2009 och Danmark år 2011.⁴ Efter valet 2022 är det dock för första gången fler kvinnor än män på regionernas högsta position då 11 av landets 21 regionstyrelseordföranden är kvinnor.

Det finns ett bestående mönster av horisontell könssegregering inom politiken vilket innebär att kvinnor och män finns representerade inom olika politikområden. I det politiska arbetet har kvinnor företrädesvis varit representerade inom vård, omsorg, utbildning och kultur medan män har varit mer representerade inom områden som rör ekonomi, teknik och försvar.⁵

Män är fortsatt överrepresenterade på ledande positioner i näringsliv och akademi

Det är fortsatt färre kvinnor på ledande positioner i näringslivet och akademien. 2020 var 90 procent av alla styrelseordförande i börsnoterade bolag män. I aktiebolag var motsvarande siffra 83 procent män.⁶ Inom universitet och högskolor är det fortsatt mansdominans i den akademiska toppen, men kvinnors andel har ökat de senaste åren. År 2017 var drygt 27 procent av alla landets professorer kvinnor vilket ökade till knappt 31 procent år 2021.⁷

Hot, hat och trakasserier drabbar kvinnor och män på olika sätt

Hot, hat och trakasserier är ett allvarligt och ökande problem i den svenska demokratin. Våldet som riktas mot kvinnor tar en delvis annan form än det som riktas mot män. Kvinnor drabbas i högre utsträckning av personliga kränkningar som handlar om deras kön, sexualitet eller utseende och som ifrågasätter deras kompetens som politiker. Män blir snarare utsatta och ifrågasatta för sin politik. Bland politiskt aktiva kvinnor och män som blir utsatta för trakasserier är det vanligare att kvinnor, i synnerhet yngre kvinnor, är benägna att lämna sina politiska uppdrag.⁸

1 Jämställdhetsmyndigheten (2021a); SCB (2023-02-27a).

2 SCB (2023-02-27a).

3 Sveriges Kommuner och Regioner (2023).

4 Jämställdhetsmyndigheten (2021a).

5 Jämställdhetsmyndigheten (2019); Regeringens skrivelse (Skr.) 2016/17:10.

6 SCB. Jämställdhetsstatistik. Styrelser och ledning i börsföretag 2020; SCB. Jämställdhetsstatistik. Styrelsemedlemmar efter funktion i aktiebolag 2020.

7 SCB. Jämställdhetsstatistik. Forskande och undervisande personal efter anställningskategori 2017–2022.

8 Jämställdhetsmyndigheten (2023a).

”Inom universitet och högskolor är det fortsatt mansdominans i den akademiska toppen”

”Sverige har ännu inte haft en kvinnlig statsminister som tillträtt posten efter ett allmänt val.”

Foton: Johnér Bildbyrå

Figur 2. Skillnad i sysselsättningsgrad mellan kvinnor och män (15-74 år).

Kvinnor har lägre sysselsättningsgrad än män, även om sysselsättningsgraden bland kvinnor är hög i Sverige. Skillnaden mellan kvinnors och mäns sysselsättningsgrad har minskat över tid men har varit stabil på runt 8 procent under perioden 2017-2022. Då är kvinnors och mäns sysselsättning uppräknad till heltid.

Källa: EIGE.

30% I åldersgruppen 65 år och äldre är kvinnors disponibla inkomst 30 procent lägre än mäns.

52% 2021 uppgick kvinnors genomsnittliga tjänstepensioner till 52 procent av mäns tjänstepensioner.

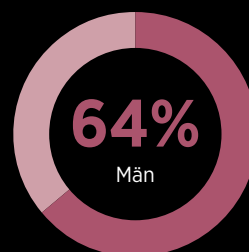
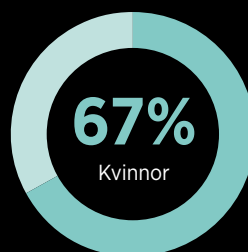

69%
År 2022 var 69 procent av alla som arbetade deltid kvinnor.

6,3 miljoner kronor

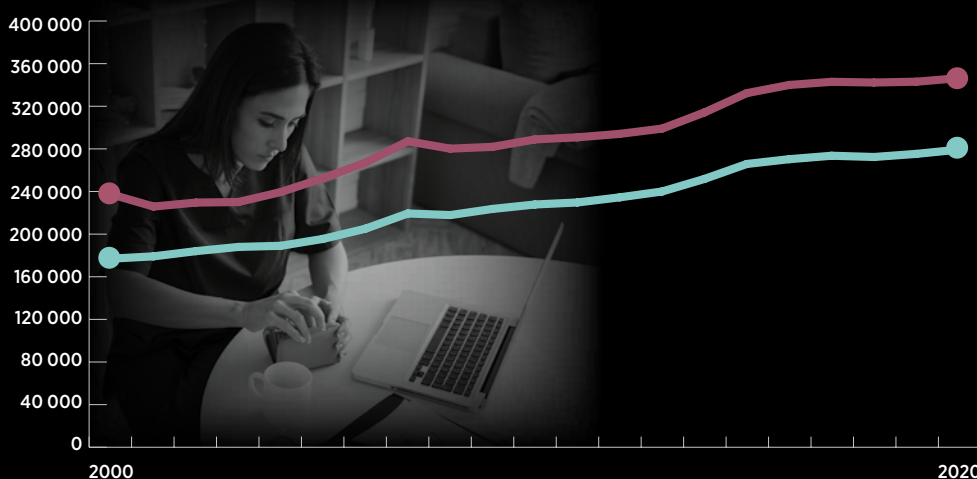
Skillnaderna i disponibel inkomst mellan kvinnor och män under en livstid.

Könsuppdelning på arbetsmarknaden

67 procent av kvinnorna arbetar i kvinnodominerade yrken och 64 procent av männen arbetar inom mansdominerade yrken

Figur 3. Kvinnors respektive mäns inkomst, medelvärde i kronor. 2020 års priser. Källa: SCB

I drygt två decennier har kvinnors disponibla inkomst varit omkring **20 procent** lägre än mäns. År 2021 ökade de genomsnittliga inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män. Ökningen uppgick till **11 300 kronor** och inkomstgapet landade därmed på omkring **80 000 kronor** år 2021.*

*Jämställdhetsmyndigheten (2022a)

KVINNOR HAR FORTSATT ETT MINDRE EKONOMISKT HANDLINGSUTRYMME ÄN MÄN

Män har en högre disponibel inkomst och högre pension än kvinnor. Likaså är arbetsvillkoren, så som arbetsmiljö och löner, fortsatt bättre inom mansdominerade yrken än motsvarande kvinnodominerade yrken med samma kvalifikationsnivå.

Kvinnor har på gruppnivå en sämre ekonomisk situation än män

I drygt två decennier har kvinnors genomsnittliga disponibla inkomst varit omkring 20 procent lägre än mäns.⁹ Sett till inkomst under ett helt liv blir den genomsnittliga skillnaden 6,3 miljoner kronor. Den disponibla inkomsten baseras på inkomster från arbete, bidrag och kapital minus skatter.¹⁰ Kvinnors genomsnittliga månadslön uppgick år 2022 till 36 200 kr och mäns till 40 200 kr.¹¹ Män äger även mer kapital än kvinnor. I den senaste mätningen 2021 uppgick kvinnors andel av mäns kapitalvinster till 79 procent.¹²

Skillnader i den disponibla inkomsten mellan kvinnor och män under arbetslivet bidrar till könsskillnader i pensioner.¹³ Sverige har störst pensionskillnader mellan kvinnor och män i Norden. År 2021 var skillnaderna mellan kvinnor och mäns genomsnittliga pensioner 27 procent i Sverige. Detta kan jämföras med Island som har minst skillnad på fem procent, följt av Danmark på åtta procent. Utmärkande för det svenska pensionssystemet är den stora könsskillnaden i tjänstepensioner. Skillnaden mellan kvinnor och mäns tjänstepensioner är mer än dubbelt så stor som könsskillnaden i den allmänna pensionen.¹⁴ År 2021 uppgick kvinnors genomsnittliga tjänstepensioner till 52 procent av mäns.¹⁵

Det finns variationer gällande disponibel inkomst inom grupperna kvinnor och män. Ålder, förekomsten av barn och om personen är inrikes respektive utrikes född är faktorer som påverkar ekonomin. Exempelvis har utrikes födda kvinnor betydligt lägre inkomster än både inrikes födda kvinnor och motsvarande grupp män. Det är även vanligare att utrikes födda kvinnor och män är tidsbegränsat anställda eller står utanför arbetsmarknaden än vad det är för inrikes födda.¹⁶

Könssegregeringen på arbetsmarknaden får konsekvenser

Inkomstskillnaden mellan kvinnor och män beror till stor del på att kvinnor och män arbetar inom olika yrken där arbetsvillkoren gällande till exempel lön och arbetsmiljö ser olika ut. De flesta på arbetsmarknaden jobbar idag inom ett yrke som domineras av det egna könet. 67 procent av kvinnorna arbetar i kvinnodominerade yrken och 64 procent av männen arbetar inom mansdominerade yrken.¹⁷

Att arbetsmarknaden är könssegregerad får konsekvenser för kvinnors respektive mäns ekonomi eftersom villkoren inom de olika sektorerna skiljer sig åt. Lönerna är lägre inom kvinnodominerade yrken jämfört med motsvarande mansdominerade yrken med samma kvalifikationsnivå. Även sjukskrivningar är vanligare inom kvinnodominerade yrken jämfört med mansdominerade vilket är en indikation på sämre arbetsmiljö.¹⁸ Dock är det betydligt fler män än kvinnor som dör i arbetsplatsolyckor.¹⁹

Kvinnors lägre inkomster förklaras också av att kvinnor i högre utsträckning står utanför arbetsmarknaden och arbetar deltid. Kvinnor tar också ut mer föräldraledighet, studerar under längre tid och har högre sjukfrånvaro än män.²⁰

”Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut”

Foton: Mostphotos.

9 Jämställdhetsmyndigheten (2022a).

10 SOU 2022:4.

11 Medlingsinstitutet (2023) Löneskillnader mellan kvinnor och män 2022. Vad säger den officiella lönestatistiken. En rapport från Medlingsinstitutet.

12 SCB. Inkomst- och taxeringsregistret (IoT). Egna beräkningar.

13 SOU 2022:4.

14 Nordiska ministerrådet. (2023).

15 Jämställdhetsmyndigheten (2022b).

16 Jämställdhetsmyndigheten (2022a).

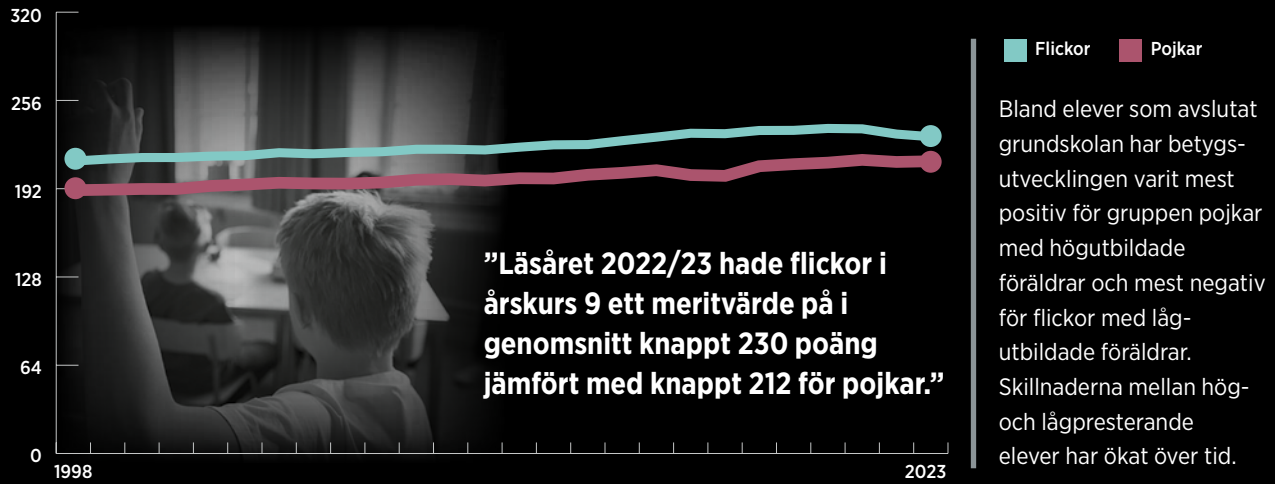
17 Jämställdhetsmyndigheten (2022a).

18 Jämställdhetsmyndigheten (2023b); Jämställdhetsmyndigheten (2023c).

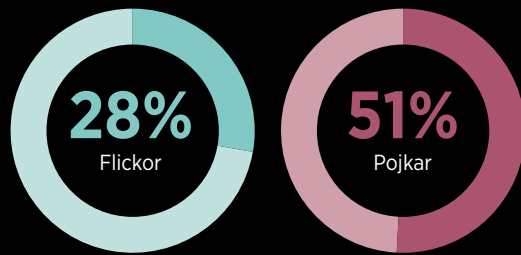
19 Arbetsmiljöverket (2024).

20 Jämställdhetsmyndigheten (2023d).

Figur 4. Flickor respektive pojkars meritvärde i medeltal för elever som avslutat årskurs 9

Källa: Skolverket. **Kommentar:** Tabellen omfattar elever som avslutat åk 9 som fått eller skulle ha fått betyg enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet. Meritvärde inkluderar här summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg. Det möjliga maxvärdet är 320 poäng.

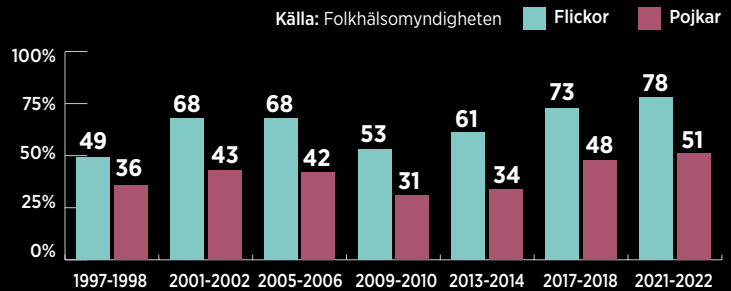

Känner du dig trygg i skolan?

Skolenkäten 2023. Andel i årskurs 8 som svarar "Helt och hållet"

Källa: Skolinspektionen

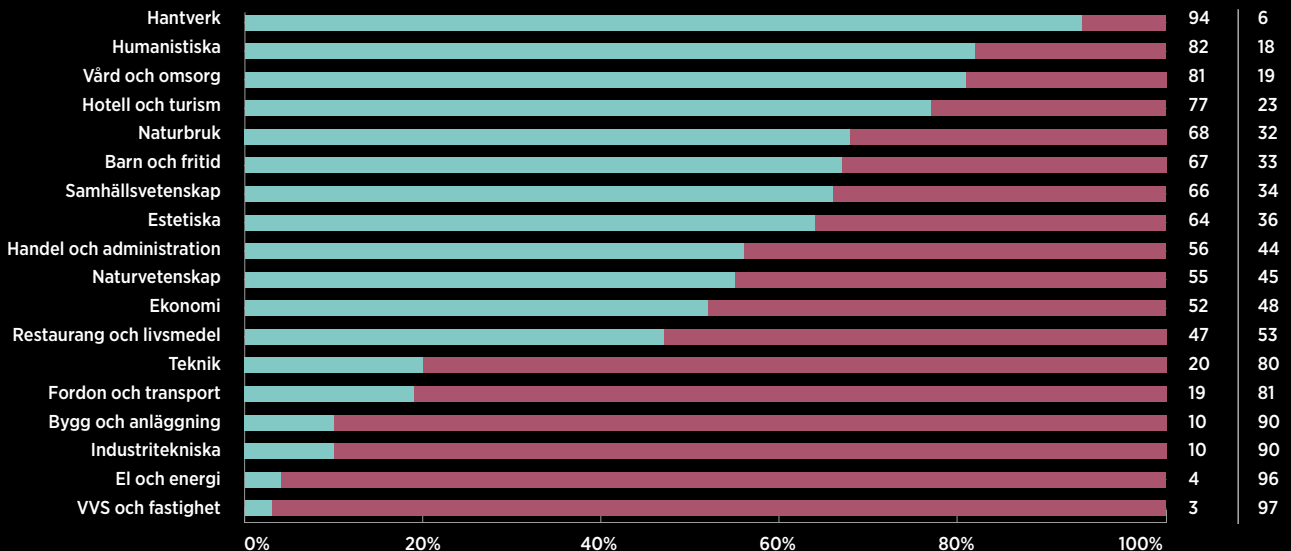
Figur 5. Elever som känner sig ganska eller mycket stressade av skolarbetet 1997–2022 efter kön och ålder

Figur 6. Avgångna från gymnasieskolan efter program eller anknnytning till program.

Fördelning i procent efter läsår, gymnasieprogram och kön. Läsåret 2021/22

Källa: Skolverket

KÖNSSKILLNADERNA I SKOLAN BESTÅR

Flickor presterar bättre i skolan än pojkar, men de känner samtidigt mer stress och rapporterar högre nivåer av ohälsa.

Flickor har fortsatt högre betyg än pojkar

Så länge det har gått att mäta betyg med nationell statistik har pojkar haft lägre betyg än flickor, både i grund- och gymnasieskolan. En mindre andel pojkar än flickor har haft behörighet till nationella gymnasieprogram. Betygsskillnaderna på grupp-nivå mellan flickor och pojkar i grundskolan har dock minskat till de lägsta skillnaderna på 20 år, knappt 8 procent läsåret 2022/23. Däremot finns det stora skillnader inom grupperna flickor och pojkar där föräldrarnas utbildningsbakgrund spelar roll. Bland elever som avslutat grundskolan har betygsutvecklingen varit mest positiv för gruppen pojkar med högutbildade föräldrar och mest negativ för flickor med lågutbildade föräldrar. Skillnaderna mellan hög- och lågpresterande elever har ökat över tid.²¹

Kvinnor har högre utbildningsnivå än män

På grupp-nivå deltar pojkar och män i lägre utsträckning i utbildningssystemet än flickor och kvinnor. Sett till befolkningen som helhet har fler kvinnor än män eftergymnasial utbildning, även om något fler män än kvinnor har forskarutbildning. Fler män än kvinnor har endast förgymnasial utbildning.²²

Elevers studieval är könsbundna

Flickor och pojkar, kvinnor och män, gör på grupp-nivå könsbundna utbildningsval. I gymnasieskolan är könssegregeringen tydligast inom yrkesförberedande program. Läsåret 2020/21 var vård- och omsorgsprogrammet det vanligaste yrkesförberedande programmet bland flickor och hade en könsfördelning på 77 procent flickor och 23 procent pojkar. Det vanligaste yrkesförberedande programmet bland pojkar var el- och energiprogrammet med könsfördelningen 96 procent pojkar och 4 procent flickor.²³ Könssegregeringen i gymnasieskolan syns inte enbart mellan program utan även mellan skolor. Andelen elever som går på gymnasieskolor där elever av det egna könet är i majoritet har ökat. Läsåret 1997/98 gick drygt 65 procent av eleverna på en skola med jämn könsfördelning. Detta hade sjunkit till drygt 45 procent under läsåret 2021/22.²⁴

Skolstressen skiljer sig åt mellan flickor och pojkar

Flickor i skolåldern uppger en lägre trivsel och känsla av tillhörighet i skolan än pojkar. De uppger också en större otrygghet och utsatthet för exempelvis sexualiserat våld och trakasserier i skolmiljön. Flickor rapporterar markant högre nivåer av ohälsa och skolstress än pojkar. Flera analyser visar på ett ömsesidigt samband mellan psykisk ohälsa och skolstress respektive skolrelaterade svårigheter.²⁵ Skolstressen bland svenska elever har ökat sedan början av 1990-talet, speciellt bland flickor. Närmare 80 procent av flickorna i 15-års åldern uppger att de känner sig ganska eller mycket stressade av skolarbetet, varav närmare 50 procent är mycket stressade. Motsvarande andel bland pojkarna är 50 respektive 20 procent.²⁶

”Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och personlig utveckling.”

Foton: Mostphotos.

21 Skolverket. Betyg och studieresultat; Jämställdhetsmyndigheten (2023e).

22 Jämställdhetsmyndigheten (2023e).

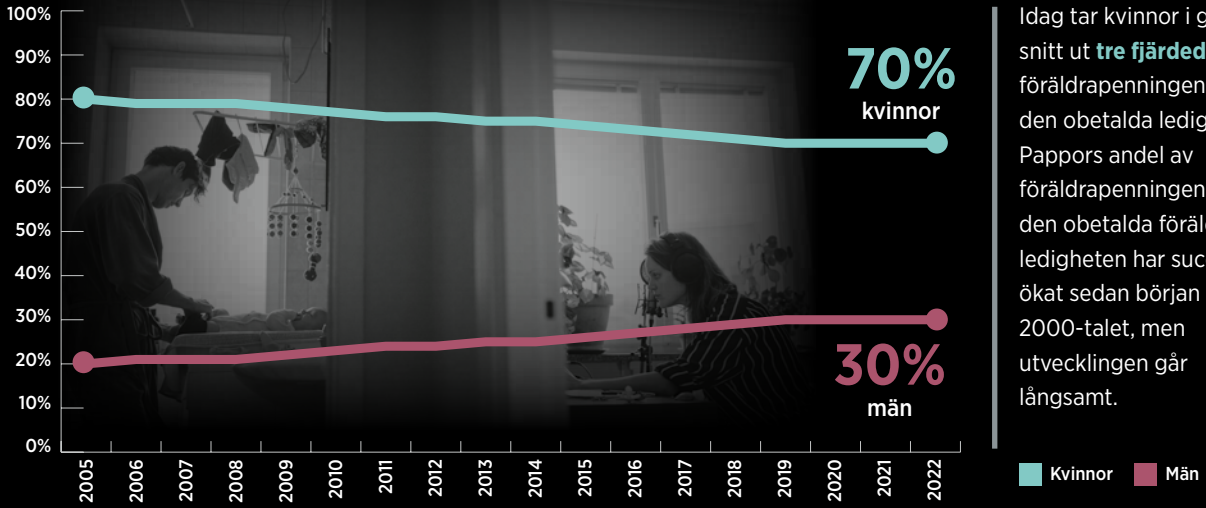
23 Jämställdhetsmyndigheten (2022b).

24 Jämställdhetsmyndigheten (2023c); Jämställdhetsmyndigheten (2023f).

25 Folkhälsomyndigheten (2016); Jämställdhetsmyndigheten (2023f).

26 Jämställdhetsmyndigheten (2023f).

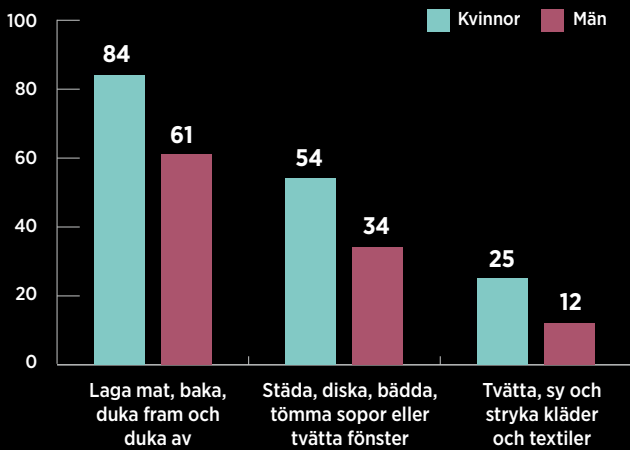
Figur 7. Fördelningen av ersatta dagar med föräldrapenning mellan kvinnor och män. Källa: SCB

Idag tar kvinnor i genomsnitt ut **tre fjärdedelar** av föräldrapenningen och den obetalda ledigheten. Pappors andel av föräldrapenningen och den obetalda föräldraledigheten har successivt ökat sedan början på 2000-talet, men utvecklingen går långsamt.

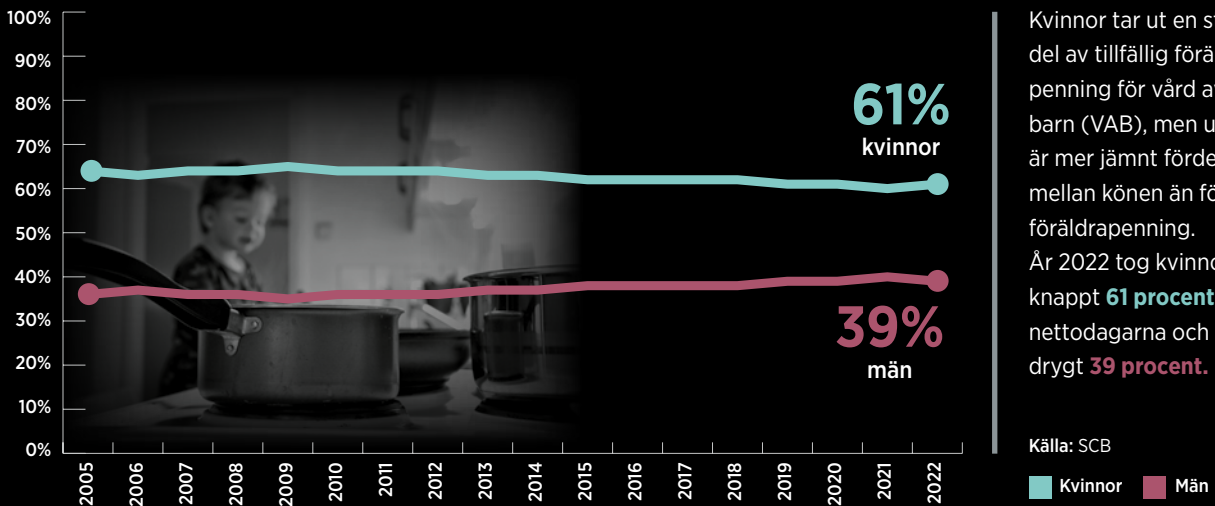
Figur 8. Genomsnittligt antal minuter per dygn för hushållsarbete efter kön, 20–64 år, 2021

Källa: SCB, TID 2021.

2022 delade knappt **20 procent** av alla föräldrapar jämställt på föräldrapenningen avseende de barn som föddes 2020 och som fyllt två år.

Figur 9. Fördelningen av ersatta dagar med tillfällig föräldrapenning mellan kvinnor och män

Kvinnor tar ut en större del av tillfällig föräldrapenning för vård av sjukt barn (VAB), men uttaget är mer jämnt fördelat mellan könen än för föräldrapenning. År 2022 tog kvinnor ut knappt **61 procent** av nettodagarna och män drygt **39 procent**.

Källa: SCB

Kvinnor Män

FÖRDELNINGEN AV DET OBETALDA HEM- OCH OMSORGSARBETET HAR STAGNERAT

Kvinnor tar fortsatt ett större ansvar för det obetalda omsorgsarbetet om barn, äldre och andra anhöriga.

Långt ifrån alla väljer att dela jämställt på föräldraledigheten

Idag tar kvinnor i genomsnitt ut tre fjärdedelar av både föräldrapenningen och den obetalda ledigheten. Pappors andel av föräldrapenningen och den obetalda föräldraledigheten har successivt ökat sedan början på 2000-talet, men utvecklingen går långsamt.²⁷ År 2017 tog kvinnor ut knappt 72 procent av nettodagar med föräldrapenning och män drygt 28 procent. Under 2022 hade det skett en marginell utjämning då kvinnor tog ut knappt 70 procent av nettodagarna och män drygt 30 procent. År 2022 delade knappt 20 procent av alla föräldrapar jämställt på föräldrapenningen avseende de barn som föddes 2020 och som fyllt två år.²⁸

Kvinnor tar ut större del av tillfällig föräldrapenning för vård av sjukt barn (VAB) men det är mer jämnt fördelat mellan könen än uttaget av föräldrapenning. År 2022 tog kvinnor ut knappt 61 procent av nettodagarna och män drygt 39 procent (se figur 9).²⁹ I familjer med barn med en funktionsnedsättning är kvinnor överrepresenterade när det gäller mottagande av ersättning för vård av barn (den så kallade merkostnadsersättningen). Under 2022 var 77 procent av mottagarna kvinnor och 11 procent män. 12 procent av föräldraparen valde att ta ut ersättningen gemensamt.³⁰

Kvinnor tar större ansvar för omsorg om äldre och andra anhöriga

Den demografiska utvecklingen med en allt större andel äldre i befolkningen tillsammans med nedskärningar i kommunala verksamheter har lett till färre platser på äldreboenden i förhållande till den äldre befolkningen under de senaste decennierna. En liknande neddragning ses även inom hemtjänsten. Denna utveckling har lett till att anhörigas obetalda omsorg om äldre och vuxna personer med funktionsnedsättning som bor hemma har ökat.³¹

Anhörigomsorgen sker framför allt obetalt, men under vissa omständigheter kan ersättning utgå. Om anhöriga under en kortare period avstår från sitt förvärvsarbete för att vårda eller vara ett stöd för en svårt sjuk närstående kan de vara berättigade till närståendepenning. Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) har kartlagt hur denna förmån nyttjas och visar att användningen nästan fördubblades mellan år 2000 och 2019, från knappt 8 000 vårdare till nästan 15 000 vårdare.³² 2022 var 72 procent av de som mottog närståendepenning kvinnor och 28 procent män.³³

Kvinnor arbetar i högre utsträckning deltid till följd av omsorgsarbete

Kvinnor arbetar oftare deltid för att ta hand om barn och ge omsorg om anhöriga än vad män gör. Av de kvinnor som arbetade deltid under 2022 angav 13 procent att de gjorde det för att ta hand om barn. Motsvarande siffra för män var 6 procent.³⁴ Det är dock vanligare att arbeta deltid bland föräldrar med små barn. Till exempel arbetade 35 procent av kvinnor med två barn, där det yngsta barnet var 1–2 år, deltid år 2022. Motsvarande siffra för män var 8 procent.³⁵

”Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor”

Foton: Stina Gränfors.

”Kvinnor tar även ut större del av tillfällig föräldrapenning för vård av sjukt barn.”

27 Jämställdhetsmyndigheten (2023g).

28 Försäkringskassan. Statistik inom området barn och familj – föräldrapenning. 2017–2022.

29 Försäkringskassan. Statistik inom området barn och familj- tillfällig föräldrapenning (bland annat vab) 2022.

30 Jämställdhetsmyndigheten (2023d).

31 Jämställdhetsmyndigheten (2023d).

32 Inspektionen för socialförsäkringen (2022).

33 Försäkringskassan. Andelen personer med närståendepenning fördelat på kön 1999–2022.

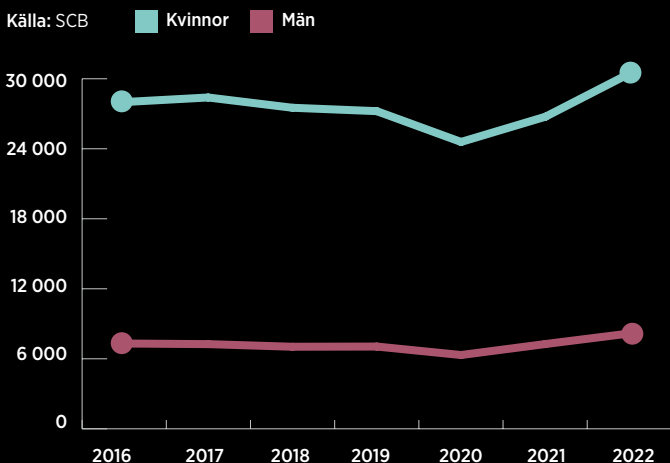
34 SCB. Arbetskraftsundersökningar (AKU). Orsak till deltid 2022.

35 SCB. Arbetskraftsundersökningar (AKU). Sysselsatta föräldrar 20–64 efter arbetstidens längd, antal barn, yngsta barnets ålder, kön, mätvärde och år 2022.

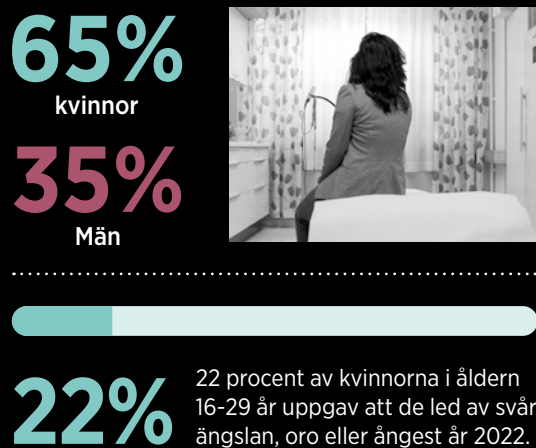
Figur 10. Andel av kvinnor respektive män med en bra eller mycket bra självskattad hälsa

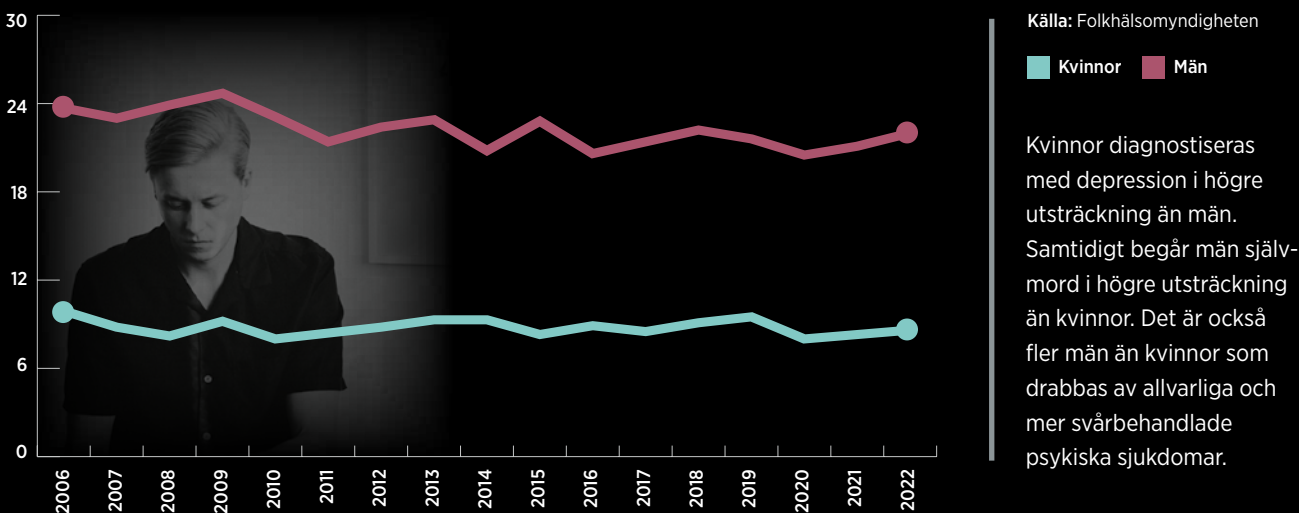
Figur 11. Pågående sjukfall pga anpassningsstörningar och reaktion på svår stress efter kön. Medelantal per år

Könsfördelning av pågående sjukfall i december 2022. Källa: Försäkringskassan

Figur 12. Suicid efter kön och år. Antal per 100 000 invånare. Kommentar: Statistiken visar åldersgruppen 25 år och äldre.

KVINNORS OCH MÄNS HÄLSO-UTMANINGAR SER OLIKA UT

Den psykiska ohälsan ökar i befolkningen men situationen ser olika ut för kvinnor och män. Kvinnor och flickor bedömer att de upplever nedsatt psykisk hälsa, lider av oro, ångest och stress i högre utsträckning än män. Samtidigt begår män självmord i högre utsträckning än kvinnor och söker sig i lägre utsträckning till vården.

Kvinnor har lägre självskattad hälsa än män

Skillnaden mellan kvinnors och mäns självskattade hälsa har successivt minskat något sedan början av 2000-talet. 2022 bedömde 71 procent av kvinnorna att de hade en bra eller mycket bra hälsa. Motsvarande andel för män var 76 procent.³⁶ Könsskillnaderna i självskattad hälsa är större bland personer med funktionsnedsättning. 2018* bedömde 58 procent av kvinnorna i denna grupp att de har en god hälsa, jämfört med 64 procent inom motsvarande grupp män.³⁷

Kvinnor är sjukskrivna i högre utsträckning än män

Kvinnor är sjukskrivna i högre utsträckning än män. I december 2022 var 65 procent av alla personer med ett pågående sjukfall hos Försäkringskassan kvinnor. Psykiatriska diagnoser har blivit den vanligaste anledningen till längre sjukfrånvaro i Sverige.³⁸ Sjukskrivningar med psykiatriska diagnoser som varar längre än två månader har ökat kraftigt som andel av det totala antalet längre sjukskrivningar. Under de senaste tre decennierna har dessa sjukskrivningar gått från 13 till 45 procent av totala antalet längre sjukskrivningar för kvinnor. För män är motsvarande ökning från 16 till 33 procent.³⁹

Kvinnor och män söker sig till vården i olika utsträckning. Kvinnor nyttjar 20 procent mer hälso- och sjukvård jämfört med män. En stor del av denna skillnad beror på att kvinnor nyttjar mödra- och förlossningsvård. När vårdkonsumtionen justeras för reproduktion och könsspecifik vård minskar skillnaden till åtta procent.⁴⁰

Psykisk ohälsa drabbar kvinnor och män på olika sätt

Kvinnor och flickor bedömer att de upplever nedsatt psykisk hälsa, lider av oro, ångest och stress i högre utsträckning än män. Kvinnor diagnostiseras också med depression i högre utsträckning än män. Samtidigt begår män självmord i högre utsträckning än kvinnor. Den psykiska ohälsan har ökat särskilt bland unga och drabbar en större andel av flickor och unga kvinnor än pojkar och unga män. Flickor anger i högre utsträckning att de är ängsliga eller lider av oro, stress och ångest. År 2022 svarande drygt 22 procent av kvinnorna i åldern 16–29 år att de led av svår ångslan, oro eller ångest. Motsvarande andel män var drygt nio procent.⁴¹ Unga hbtqi-personer är en särskilt utsatt grupp gällande psykiskt välbefinnande. Endast en tredjedel av gruppen hbtqi-personer i åldrarna 16–25 uppger att de har en god psykisk hälsa.⁴²

* SCB:s senaste mätpunkt

36 Folkhälsomyndigheten. Självskattad hälsa efter ålder, kön och år 2004–2022.

37 SCB. Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF). Självskattad hälsa för personer med funktionsnedsättning efter ålder 2018.

38 Försäkringskassan. Antal pågående sjukfall efter diagnos 2022.

39 Försäkringskassan (2020).

40 Osika Friberg (2018).

41 Folkhälsomyndigheten. Psykisk hälsa (självrporterat) efter ålder, kön och år 2022.

42 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2022).

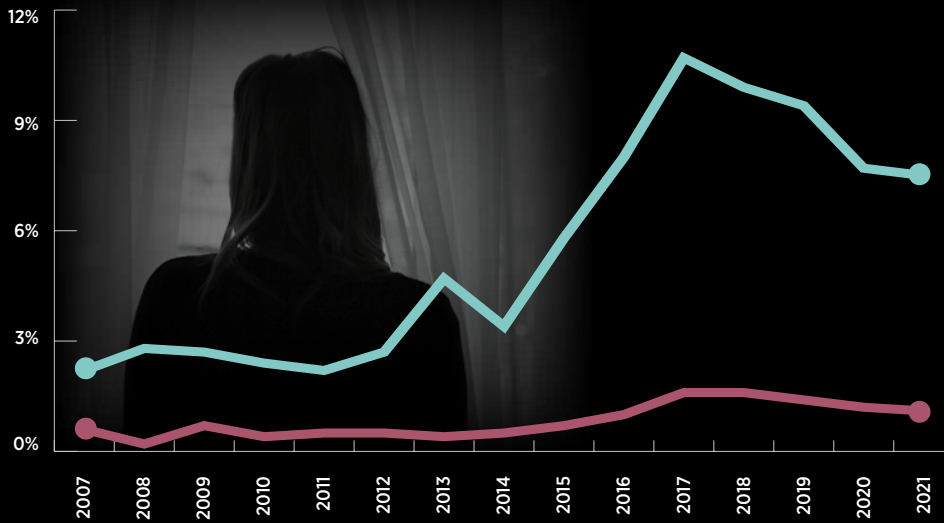

”Den psykiska ohälsan har särskilt ökat bland unga och drabbar en större andel av flickor och unga kvinnor än pojkar och unga män.”

Foton: Stina Gränfors.

Figur 13. Andel kvinnor respektive män som utsatts för sexualbrott

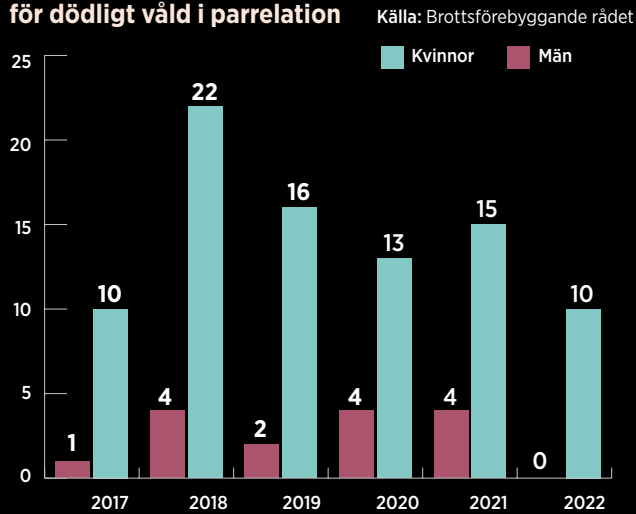

Kvinnor Män

Kvinnor utsätts i högre utsträckning för sexualbrott än män. 2022 uppgav 8 procent av kvinnor att de utsätts för någon typ av sexualbrott, motsvarande andel män var 1 procent.

Källa: Brottsförebyggande rådet
Kommentar: Självrapporterad utsatthet för sexualbrott för åldersgruppen 16-84 år.

Figur 14. Antal kvinnor respektive män som utsatts för dödligt våld i parrelation

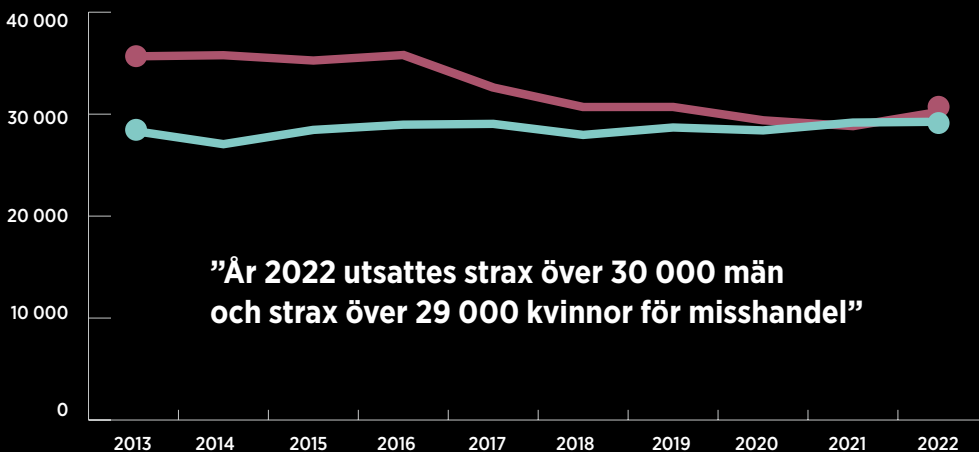
Källa: Brottsförebyggande rådet

”Oavsett om en kvinna eller man utsätts för våld är förövaren oftast en man.”

68 000

En studie kring omfattningen av könsstympning som genomförts av Socialstyrelsen år 2021 visar att 68 000 flickor och kvinnor kan ha varit utsatta för könsstympning

Figur 15. Antal misshandelsbrott mot vuxna kvinnor respektive män.

”År 2022 utsattes strax över 30 000 män och strax över 29 000 kvinnor för misshandel”

Den statistik som finns tillgänglig visar att utsattheten för våld, både för kvinnor och män, bara haft små årliga variationer under perioden 2017-2022. Mellan 2,2 och 2,8 procent av kvinnor och 3,3 och 4,6 procent av män uppgav årligen att de utsatts för misshandel.

Källa: Brottsförebyggande rådet

Kvinnor Män

KVINNOR OCH MÄN UTSÄTTS FÖR OLIKA TYPER AV VÅLD

Kvinnors och mäns utsatthet för våld skiljer sig åt men oavsett om en kvinna eller man utsätts för våld är förövaren oftast en man.⁴³

Mörkertalet gör det svårt att mäta våldsutsatthet

När kvinnor utsätts för våld är det oftare i hemmet och av en partner eller före detta partner. Män utsätts oftare för våld på allmän plats och av någon de inte känner, en vän eller bekant.⁴⁴ Mellan åren 2017 och 2022 dödades totalt 86 kvinnor och 15 män av en partner eller före detta partner.⁴⁵ Det är svårt att uppskatta den faktiska omfattningen av utsatthet för mäns våld mot kvinnor. Statistiken inkluderar sannolikt inte all våldsutsatthet.

Kvinnor utsätts i högre utsträckning för sexualbrott än män. 2022 uppgav 8 procent av kvinnor att de utsätts för någon typ av sexualbrott, motsvarande andel män var 1 procent.⁴⁶ Ungas utsatthet är ännu större gällande olika typer av sexuella trakasserier och kränkningar. 24 procent av tjejer i årskurs 9 uppgav att de har blivit tafsade eller tagna på ett sexuellt sätt mot sin vilja, eller blivit tvingade till att göra något som de upplevde som sexuellt år 2021*. Motsvarande siffra för killar i årskurs 9 var 6 procent.⁴⁷ Män utsätts däremot i något högre grad för misshandel än kvinnor. År 2022 utsattes strax över 30 000 män och strax över 29 000 kvinnor för misshandel.⁴⁸

Utbredningen av hedersrelaterat våld och förtryck är svår att kartlägga

Hedersrelaterat våld och förtryck ska i enlighet med regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor betraktas som en del av mäns våld mot kvinnor. Hedersproblematiken i sig gör det svårt för myndigheter och andra organisationer att nå målgruppen. Flera instanser har pekat på att det finns ett behov av att samhällets insatser när det gäller tidigare upptäckt, riskbedömningar samt skydd och stöd utvecklas. Det finns inga aktuella nationella kartläggningar kring hedersvåldets totala omfattning. I en kartläggning av Stockholm, Göteborg och Malmö från 2019 uppskattades däremot att mellan 7–9 procent av ungdomarna som omfattades i kartläggningen levde med hedersrelaterade normer kopplat till våld. Uppskattningsvis levde 10–20 procent av ungdomarna med hedersnormer kring oskuld.⁴⁹ En studie kring omfattningen av könsstympning som genomförts av Socialstyrelsen visar att 68 000 flickor och kvinnor kan ha varit utsatta för könsstympning.⁵⁰

Risken för sexuell exploatering bedöms kunna öka

Prostitution och människohandel är en del av den nationella strategin och ska precis som hedersrelaterat våld och förtryck betraktas som ett uttryck för mäns våld mot kvinnor. I likhet med det hedersrelaterade våldet är omfattningen av prostitution och människohandel svår att mäta. I Jämställdhetsmyndighetens omfattningskartläggning av prostitution och människohandel från 2021 framkom att det skett en ökning av antalet webbsidor som marknadsför prostitution. Över 12 000 annonser och profiler identifierades på dessa webbsidor. Det har även skett en professionalisering och kommersialisering av webbsidorna.⁵¹ Även tjej- och ungdomsjourer vittnar om en ökning av fenomenet "sugardejting" vilket, tillsammans med den digitala utvecklingen, kan leda till att fler unga utan bakomliggande riskfaktorer utsätts för sexuell exploatering.⁵²

* SCB:s senaste mätpunkt

43 Brottsförebyggande rådet (2022).

44 Brottsförebyggande rådet (2022).

45 Brottsförebyggande rådet. Officiell statistik om konstaterade fall av dödligt våld.

46 Brottsförebyggande rådet. Nationella trygghetsundersökningen.

47 Brottsförebyggande rådet. Skolundersökningen om brott.

48 Brottsförebyggande rådet. Nationella trygghetsundersökningen.

49 Baianstovu et. al (2019).

50 Socialstyrelsen (2023).

51 Jämställdhetsmyndigheten (2021c).

52 Jämställdhetsmyndigheten (2023h).

”I Jämställdhetsmyndighetens omfattningskartläggning 2021 framkom det att det skett en ökning av antalet webbsidor som marknadsför prostitution.”

Foton: Stina Gränfors.

Foto: Mostphotos.

OJÄMNA INSATSER FÖR JÄMSTÄLLDHETEN

Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Målsättningen är antagen med bred enighet av Sveriges riksdag. En klar majoritet av befolkningen tycker att jämställdhet mellan kvinnor och män är en viktig fråga för samhället. Jämställdhetsmyndighetens analys av hur jämställdhetspolitiken har utvecklats under perioden 2017 – 2022 visar att jämställdheten har gått framåt, men att det också stått stilla inom flera områden. För att uppnå målet för jämställdhetspolitiken behövs politiska insatser och att de jämställdhetspolitiska delmålen konkretiseras.

”Utvecklingen mot en mer jämställd representation har stannat av. Kvinnors och mäns ekonomiska situation skiljer sig fortfarande åt. Könsskillnaderna i betyg, utbildningsval och psykisk hälsa i skolan består.”

Jämställdhetspolitiken har fokuserat på mäns våld mot kvinnor

Jämställdhetspolitiken styrs med målstyrning, vilket innebär att regeringen sätter upp mål för politikområdet som förvaltningen ska arbeta mot. Under perioden 2017 – 2022 har jämställdhetspolitiken byggt på det övergripande målet att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina liv samt sex delmål.

Jämställdhetspolitikens inriktning har förändrats över tid. Sedan början av 2000-talet har frågan om mäns våld mot kvinnor rört sig till politikområdets centrum, vilket befästes under perioden 2017 – 2022. En stor del av anslagen för särskilda jämställdhetsåtgärder har fördelats till delmålet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Därtill beslutade riksdagen 2016 om en tioårig nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Under perioden har regeringen även genomfört omfattande satsningar på delmålet om jämställd hälsa, framför allt på kvinnors hälsa och förlossningsvård.

Jämställdhetsintegrering har varit regeringens primära strategi

Jämställdhetsintegrering, i kombination med särskilda jämställdhetsåtgärder, är regeringens huvudsakliga strategi för att nå de jämställdhetspolitiska målen.⁵³ Under perioden 2017–2022 var arbetet med jämställdhetsintegrering en av regeringens viktigaste prioriteringar inom jämställdhetspolitiken.⁵⁴ Strategin innebär att ett jämställdhetsperspektiv ska finnas med på alla nivåer och i alla steg av en beslutsprocess, från förslag till genomförande, utvärdering och uppföljning. Arbetet med jämställdhetsintegrering ska systematiskt synliggöra och analysera vilka konsekvenser förslag får för kvinnor respektive män, åtgärda dessa och skapa förändring.⁵⁵ Under perioden 2017–2022 har regeringen gett utvalda myndigheter ett särskilt uppdrag att arbeta med jämställdhetsintegrering i sin verksamhet. Dessutom gav regeringen 2016 länsstyrelserna i uppdrag att ta fram så kallade länsstrategier för sitt arbete med jämställdhetsintegrering i respektive län för perioden 2018 – 2020, vilka senare förlängdes till 2022.

Utvecklingen mot jämställdhet har stått still

Politikens fokus på delmålet Mäns våld mot kvinnor ska upphöra och regeringens satsningar på jämställd hälsa har gett resultat, men samtidigt har det lämnats ett tomrum inom andra delmål. Framför allt har det varit få åtgärder som träffat delmålet om en jämn fördelningen av det obetalda hem- och omsorgsarbetet.

I många avseenden har också utvecklingen mot ökad jämställdhet stått still. Utvecklingen mot en mer jämställd representation har stannat av. Kvinnors och mäns ekonomiska situation skiljer sig fortfarande åt. Könsskillnaderna i betyg, utbildningsval och psykisk hälsa i skolan består. Fördelningen av det obetalda hem- och omsorgsarbetet har stagnerat. Satsningar på förlossningsvården har gett positiva resultat, men kvinnors och mäns hälsoutmaningar ser fortsatt olika ut.

De jämställdhetspolitiska delmålen behöver konkretiseras

Det övergripande jämställdhetspolitiska målet och de sex delmålen är ambitiösa och centrala för organiseringen av jämställdhetspolitiken. De beskriver ett slutmål och den situation som ska råda när målen har nåtts, men saknar kriterier som förtydligar när detta har skett. Det saknas även en problembild som beskriver varför det inte ser ut så idag. Enligt regeringens skrivelse Makt, mål och myndighet (Skr. 2016/17:10) är det en uttalad strategi att målen är övergripande. Syftet var att nå en bred enighet och undvika att målen ändras vid maktskiftet. I stället ska beskrivningar

53 Regeringskansliet (2023-11-07).

54 Regeringens skrivelse Skr. 2016/17:10.

55 Jämställdhetsmyndigheten (2021-09-13).

”Jämställdhetsmyndigheten menar att samtliga jämställdhetspolitiska delmål behöver förtydligas genom strategier, etappmål eller handlingsplaner.”

av vad som ska åtgärdas och hur målen ska nås formuleras i separata strategier och åtgärdsprogram.⁵⁶ Vid slutet av mandatperioden 2022 hade det bara tagits fram en strategi för delmålet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Utöver det satte regeringen under perioden in åtgärdsprogram inom områden som berör vissa delmål, till exempel satsningar på kvinnors hälsa och utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden.

Den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och åtgärdsprogrammen på området har konkretiserat arbetet på området. Jämställdhetsmyndigheten menar att samtliga jämställdhetspolitiska delmål behöver förtydligas genom strategier, etappmål eller handlingsplaner. Det finns ett särskilt behov av att beskriva vilka problem som ska åtgärdas, hur problemen ska lösas och av vem samt vad som ska prioriteras. Denna tydlighet har också efterfrågats av myndigheter som arbetar med jämställdhetsintegrering.

Det finns fortfarande behov av politiska insatser

Myndigheternas arbete med jämställdhetsintegrering under perioden 2017 – 2022 har bidragit till mer jämställda villkor mellan kvinnor och män. Det finns dock en rad beslut som bara den politiska nivån har mandat att fatta. Det är bara politiken som kan förändra de system som myndigheter förvaltar och den lagstiftning som styr. Till exempel har Skatteverket inom ramen för sitt arbete med jämställdhetsintegrering utbildat sin personal i ett jämställt och likvärdigt bemötande av medborgare.⁵⁷ Myndigheten har dock ingen möjlighet att förändra att skattesystemet i sig i vissa avseenden får olika utfall för kvinnors och mäns ekonomi.⁵⁸ Jämställdhetsmyndigheten menar att myndigheternas arbete med jämställdhetsintegrering behöver kompletteras med politiska insatser för att målen för jämställdhetspolitiken ska kunna nås.

Det behövs ett nytt fokus på jämställd makt och inflytande

Hot, hat och trakasserier är ett allvarligt och växande problem i den svenska demokratin. Forskning visar att våldsutsatthet och könsskillnader i våldsutsatthet mellan kvinnor och män ökar med grad av politisk makt och synlighet. Kvinnor är mer utsatta än män ju högre upp i hierarkin de kommer och ju mer synliga de är i offentligheten. Det nätbaserade våldet som riktas mot kvinnor tar sig oftast en annan form än det som riktas mot män. Bland politiskt aktiva kvinnor och män som blir utsatta för trakasserier är kvinnor, i synnerhet yngre kvinnor, mer benägna att lämna sina politiska uppdrag.⁵⁹ Jämställdhetsmyndigheten menar att kvinnors sämre villkor och större utsatthet inom politiken behöver mötas med åtgärder. FN:s kvinnokommitté har rekommenderat Sverige att stärka åtgärderna för att förhindra trakasserier och hot mot kvinnliga politiker, inte minst i sociala medier.⁶⁰ Därtill har forskare och myndigheter pekat på behovet av att stärka de instanser som bär ansvar för de förtroendevaldas säkerhet.⁶¹

Det behövs politiska insatser för att motverka könssegregering

Utbildningssystemet och arbetsmarknaden är fortfarande könssegregerade. Flickor och pojkar väljer på gruppnivå olika utbildningar och kvinnor och män arbetar i olika branscher. Könssegregeringen får konsekvenser för kompetensförsörjningen till välfärdssektorn, där män är underrepresenterade inom de flesta välfärdsyrken

56 Regeringens skrivelse Skr. 2016/17:10.

57 Jämställdhetsmyndigheten (2023i).

58 Jämställdhetsmyndigheten (2023j).

59 Jämställdhetsmyndigheten (2023a).

60 CEDAW (2021).

61 Erlingsson., Karlsson., Wide och Öhrnvall (2022); Brottsförebyggande rådet (2023).

”Det behövs politiska insatser för att förbättra arbetsvillkoren, som högre löner och fler karriärvägar, inom kvinnodominerade välfärdsyrken.”

Foto: Mostphotos.

och arbetskraftsbehovet är stort. Därtill leder könssegregeringen till ekonomiska konsekvenser, eftersom arbetsvillkoren skiljer sig åt mellan de yrken som kvinnor respektive män väljer. Kvinnodominerade yrken har lägre genomsnittlig lön än motsvarande mansdominerade yrken.

För att motverka könssegregeringen i studie- och yrkesval behövs åtgärder. Idag gör myndigheterna en rad insatser. Till exempel arbetar de flesta lärosäten med åtgärder för att motverka könsbundna studieval.⁶² Myndigheternas arbete behöver dock kompletteras med politiska insatser. I en underlagsrapport som Jämställdhetsmyndigheten låtit ta fram framkommer exempelvis att gymnasiereformer kontinuerligt har upprätthållit en uppdelning av valmöjligheterna i enlighet med traditionellt kvinnliga och manliga domäner. Jämställdhetsmyndigheten menar därför att det behövs politiska åtgärder och förändringar i utbildningssystemet i hur kunskap organiseras i ämnen, områden och program som motverkar könsstereotypa val.⁶³ Dessutom behövs politiska insatser för att förbättra arbetsvillkoren inom kvinnodominerade välfärdsyrken.

Det obetalda omsorgsarbetet ökar när den betalda omsorgen minskar

De senaste decennierna har välfärdssektorn genomgått betydande förändringar som inneburit att delar av välfärden har blivit mindre tillgänglig för invånarna och att arbetsbelastningen för personalen har ökat. Till exempel får äldre med omfattande vårdbehov i högre utsträckning idag hemtjänstinsatser i stället för plats på äldreboenden.⁶⁴

När de offentligt finansierade välfärdstjänsterna blir mindre tillgängliga för medborgarna påverkar det jämställdheten. 2017 konstaterade regeringen att satsningar på ökad bemanning, kompetens och trygghet i äldreomsorgen är viktigt för att nå målet om en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Detta eftersom kvinnor både har ett större behov av äldreomsorg än män och utgör 90 procent av de anställda inom äldreomsorgen.⁶⁵ Kvinnor ger dessutom mer omsorg om familj och andra anhöriga än vad män gör.⁶⁶

Ju äldre befolkningen blir, desto högre krav ställs på den arbetsföra befolkningen att både förvärvsarbeta och ge obetald omsorg till äldre familjemedlemmar. Detta kan få konsekvenser för de anhörigas hälsa. Män och kvinnor som har omfattande omsorgsansvar om äldre har ökad risk för sjukskrivningar, depression och sämre livskvalitet jämfört med de som inte utför omsorgsarbete.⁶⁷ Kvinnor får svårt att upprätthålla balansen mellan förvärvsarbete och obetalt arbete när omsorgsbehovet ökar hos anhöriga. Detta leder dels till att kvinnor går ner i arbetstid, dels till fysiska och mentala påfrestningar. Stress är en av de främsta orsakerna till ohälsa kopplat till den obetalda omsorgen.⁶⁸

För att uppnå de jämställdhetspolitiska målen bedömer Jämställdhetsmyndigheten att det behövs politiska åtgärder för att stärka den offentliga omsorgen och hantera de delar av det obetalda omsorgsarbetet som skapar negativa konsekvenser för den närstående. Många av de välfärdsreformer som genomfördes under 1970-talet syftade till att stärka kvinnors etablering på arbetsmarknaden och ekonomiska egenmakt. När tillgängligheten till den offentligt finansierade omsorgen minskar drabbas kvinnor i högre utsträckning än män.

62 Jämställdhetsmyndigheten (2022c).

63 Jämställdhetsmyndigheten (2022d).

64 Jämställdhetsmyndigheten (2023d).

65 Skr 2016/17:10; Jämställdhetsmyndigheten (2023d).

66 Jämställdhetsmyndigheten (2023g).

67 Labbas (2022).

68 Jämställdhetsmyndigheten (2023g).

”Könssegregeringen får konsekvenser för kompetensförsörjningen till välfärdssektorn, där män är under-representerade inom de flesta välfärdsyrken och arbetskraftsbehovet stort.”

Foto: Mostphotos.

REFERENSER

- Arbetsmiljöverket (2024-01-15). *Statistiknyhet. Statistik om dödsolyckor i arbetet. Dödsolyckor efter kön, 1955-2022*. Hämtad 2024-01-17 från <https://www.av.se/arbetsmiljoarbete-och-inspektioner/arbetsmiljostatistik-officiell-arbetssskadestatistik/statistik-om-dodsolyckor-i-arbetet/>
- Baianstovu., Strid., Särnstedt Gramnaes. och Enelo. (2019). *Heder och samhälle: Det hedersrelaterade våldets och förtryckets uttryck och samhällets utmaningar*. Örebro University Press.
- Brottsförebyggande rådet. Nationella trygghetsundersökningen. [Beskrivande statistik].
- Brottsförebyggande rådet. Officiell statistik om konstaterade fall av dödligt våld. [Beskrivande statistik].
- Brottsförebyggande rådet (2023). *Politikernas trygghetsundersökning*. Rapport 2023:4.
- Brottsförebyggande rådet. Skolundersökningen om brott. [Beskrivande statistik].
- Brottsförebyggande rådet (2022). *Nationella trygghetsundersökningen – uppföljningsintervjuer 2022*. NTU Kortanalys 1/2023.
- Committee on the Elimination of Discrimination against women (CEDAW) (2021). *Concluding observations on the tenth periodic report of Sweden*.
- Erlingsson., Karlsson., Wide och Öhrnvall (2022). *Demokratirådets rapport 2022: Den lokala demokratis vägval*. SNS Forskningsrapport.
- European Institute for Gender Equality, EIGE. Gender Equality Index.
- Folkhälsomyndigheten (2016). *Skolprestationer, skolstress och psykisk ohälsa bland tonåringar*. Hämtad 2023-11-02 från <https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/8169d0d0a5a846d29cf4b6a7cfd1dffb/skolprestationer-skolstress-psykisk-ohalsa-tonaring-ar-16003-webb.pdf>
- Folkhälsomyndigheten. Psykisk hälsa (självrapporterat) efter ålder, kön och år 2022. [Beskrivande statistik].
- Folkhälsomyndigheten. *Självskattad hälsa efter ålder, kön och år 2004-2022*. Andel. Totalt 16-84 år åldersstandardiserat. Hämtat 23-11-02. [Beskrivande statistik].
- Folkhälsomyndigheten. *Suicid efter ålder, kön och år. antal per 100 00 inv*. Hämtat 23-11-02. [Beskrivande statistik].
- Försäkringskassan. *Antal personer som har fått föräldrapenning 2022*. Hämtat 23-11-02. [Beskrivande statistik].
- Försäkringskassan (2020). *Sjukfrånvaro i psykiatriska diagnoser. En registerstudie av Sveriges arbetande befolkning i åldern 20–69 år*. Socialförsäkringsrapport 2020:8
- Försäkringskassan. *Statistik inom området barn och familj – föräldrapenning 2017–2022*. Hämtat 23-11-02. [Beskrivande statistik].
- Försäkringskassan. *Statistik inom området barn och familj - tillfällig föräldrapenning (bland annat vab) 2022*. Hämtat 23-11-02. [Beskrivande statistik].
- Försäkringskassan. *Andelen personer med närståendepenning fördelat på kön 1999–2022*. Publicerad i SCB Jämställdhet. Hämtat 2023-11-03. [Beskrivande statistik].
- Försäkringskassan. *Antal pågående sjukfall efter diagnos 2022*. [Beskrivande statistik].
- Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) (2022). *Hur används närståendepenning? En redovisning av det ekonomiska stödet för vård av närstående under perioden 2000–2019*. Rapport 2022:6.
- Jämställdhetsmyndigheten (2019). *Kvinnor har det tuffare än män inom politiken*. Analys i korthet 2019:2.
- Jämställdhetsmyndigheten (2021a). *Ett sekel av rösträtt och valbarhet. En uppföljning av det jämställdhets-politiska delmålet en jämn fördelning av makt och inflytande*. Rapport 2021:1.
- Jämställdhetsmyndigheten (2021b). *Psykisk ohälsa och andra aspekter av hälsa. Uppföljning av det jämställdhetspolitiska delmålet om en jämställd hälsa*. Rapport 2021:2.
- Jämställdhetsmyndigheten (2021c). *Prostitution och människohandel. Slutredovisning av uppdrag att stärka arbetet mot att barn och unga respektive vuxna utnyttjas i prostitution och människohandel, samt kartlägga omfattning av prostitution och människohandel*. Rapport 2021:23.
- Jämställdhetsmyndigheten (2022a). *Ekonomisk jämställdhet. En uppföljning av senare års utveckling av det jämställdhetspolitiska delmålet*. Rapport 2022:2.
- Jämställdhetsmyndigheten (2022b). *Val efter eget kön. En kunskapsammansättning om könsskillnader i utbildningsval*. Rapport 2022:4.
- Jämställdhetsmyndigheten (2022c). *Hållbara resultat för en jämställd akademi. Delredovisning av högskolors och universitets resultat av jämställdhetsintegrering 2021*. Rapport 2022:18.
- Jämställdhetsmyndigheten (2022d). *Kön, utbildning och val – Forskningsbaserade teorier om könssegregeringen i och genom det svenska utbildningssystemet*. Rapport 2022:4 (bilaga till huvudrapporten Val efter eget kön).
- Jämställdhetsmyndigheten (2023a). *Forskningsöversikt om politikens digitalisering ur ett jämställdhets-perspektiv*. Underlagsrapport 2023:4.
- Jämställdhetsmyndigheten (2023b). *Analys av den könssegregerade arbetsmarknaden. Förutsättningar för en bredare rekryteringsbas till välfärden*. Underlagsrapport 2023:8.

Jämställdhetsmyndigheten (2023c). *Så ska fler välja jobb i välfärden. Förslag för att motverka könsbundna studie- och yrkesval*. Rapport 2023:11.

Jämställdhetsmyndigheten (2023d). *Steg framåt och nya utmaningar*. Resultatrapporten 2023:10.

Jämställdhetsmyndigheten (2023e). *Statistikbilaga. Bilaga 2 till rapporten Ogiltig frånvaro för jämställdheten* 2023:16.

Jämställdhetsmyndigheten (2023f). *Ogiltig frånvaro för jämställdheten. En uppföljning av det jämställdhetspolitiska delmålet om en jämställd utbildning*. Rapport 2023:16.

Jämställdhetsmyndigheten (2023g). *Livspusslet som inte går ihop. En uppföljning av det jämställdhets-politiska delmålet om en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet*. Rapport 2023:17.

Jämställdhetsmyndigheten (2023h). *Sexuell exploatering av barn och unga. En fördjupad kunskapsöversikt för dig som vill förstå, förebygga och upptäcka sexuell exploatering*. Skriftserie nr.1.

Jämställdhetsmyndigheten (2023i). *Jämställdhetsintegrering i myndigheter (JIM) 2023. Delredovisning (3:5) av Jämställdhetsmyndighetens uppdrag att stödja arbetet med jämställdhetsintegrering i statliga myndigheten 2020–2025*. Rapport 2023:8.

Jämställdhetsmyndigheten (2023j). *Kunskapsunderlag om frågor som rör skatter och jämställdhet*. Underlagsrapport 2023:2.

Jämställdhetsmyndigheten (2021-09-13). *Jämställdhetsintegrering*. Hämtad 2023-11-07 från <https://jamstalldhetsmyndigheten.se/fakta-om-jamstalldhet/jamstalldhetsintegrering/>

Labbas (2022). *Squeezed in Midlife: Studies of unpaid caregiving among working-age men and women across Europe*. (Nummer 107). Lund University.

Myndigheten för ungdoms- och civillsamhällesfrågor (2022). *Jag är inte ensam, det finns andra som jag. Unga hbtqi-personers levnadsvillkor*.

Nordiska ministerrådet (2023). *Gender-equal pensions in the Nordics: What can the Nordic countries learn from each other in order to close the gender pension gap?*

Osika Friberg (2018). *Women's and men's health care utilisation from a cost perspective*. Diss. Göteborg: Göteborgs universitet, 2018. Gothenburg.

Regeringens skrivelse (Skr.) 2016/17:10. *Makt, mål och myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid*.

Regeringskansliet (2023-11-07). *Jämställdhetsintegrering*. Hämtad 2023-11-07 från <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/jamstalldhet/jamstalldhetsintegrering/>

SCB (2023-02-27a). *Statistikmyndigheten. Könsfördelningen i politiken mest ojämn bland unga och äldre*. Hämtad 2023-11-02 från <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/demokrati/allmanna-val/allmanna-val-nominerade-och-valda/pong/statistikmyndigheten/nominerade-och-valda-kandidater-2022/>

SCB (2023-02-27b). *Pressmeddelande. Fler män än kvinnor bland de valda på alla politiska nivåer*. Hämtad 2023-11-02 från <https://www.scb.se/pressmeddelande/fler-man-an-kvinnor-bland-de-valda-pa-alla-politiska-nivaer/>

SCB. *Inkomst- och taxeringsregistret (IoT). Egna beräkningar*.

SCB. *Arbetskraftsundersökningar (AKU). Sysselsatta 20–64 år efter ålder och heltid och deltid 2022*. Hämtat 23-07-05. [Beskrivande statistik].

SCB. *Arbetskraftsundersökningar (AKU). Orsak till deltid 2022*. Hämtat 2023-11-03. [Beskrivande statistik].

SCB. *Arbetskraftsundersökningar (AKU). Sysselsatta föräldrar 20–64 efter arbetstidens längd, antal barn, yngsta barnets ålder, kön, mätvärde och år 2022*. Hämtat 2023-11-03. [Beskrivande statistik].

SCB. *Jämställdhetsstatistik. Ledamöter i riksdagens utskott 2022*. [Beskrivande statistik].

SCB. *Jämställdhetsstatistik. Förtroendeuppdrag i kommuner och regioner efter facknämnd 2019*. [Beskrivande statistik].

SCB. *Jämställdhetsstatistik. Styrelser och ledning i börsföretag 2020*. [Beskrivande statistik].

SCB. *Jämställdhetsstatistik. Styrelsemedlemmar efter funktion i aktieföretag 2020*. [Beskrivande statistik].

SCB. *Jämställdhetsstatistik. Forskande och undervisande personal efter anställningskategori 2017–2022*. [Beskrivande statistik].

SCB. *Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF). Självskattad hälsa för personer med funktionsnedsättning efter ålder 2018*. Publicerad i SCB Jämställdhet. [Beskrivande statistik].

SOU 2022:4. *Minska gapet. Åtgärder för jämställda livsinkomster*. Betänkande av Kommissionen för jämställda livsinkomster.

Skolverket. *Betyg och studieresultat*. [Beskrivande statistik].

Socialstyrelsen (2023). *Uppskattning av antalet kvinnor och flickor i Sverige 2021 som kan ha varit utsatta eller riskerar att utsättas för könsstympning*. 2023-6-8599.

Sveriges Kommuner och Regioner (2023). *310 val. 2022 års kommun- och regionval*.

Detta är en kortfattad version av rapport 2023:18 Ojämn insatser för jämställdheten. Den fullständiga versionen går att hitta på vår hemsida jamstalldhetsmyndigheten.se

Jämställdhetsmyndigheten • Göteborg, februari 2024 • Dnr: ALLM 2022/382 • Tryck: Elanders Sverige AB
Har du frågor om denna publikation, kontakta: info@jamstalldhetsmyndigheten.se

Jämställdhetsmyndigheten | Box 73, 424 22 Angered | Besöksadress: Angereds torg 9
031-392 90 00 | info@jamstalldhetsmyndigheten.se | www.jamstalldhetsmyndigheten.se